

Novembernótt

Tað var seint um náttina ein kaldan novemberdag, at eg var einsamallur heima og lá í míni song við eygunum víðopnum. Eg lá og stardi upp eftir træbrettunum í loftinum, sum høvdu strikur sum líktust eygum, sum eygleiddu meg, meðan eg lurtaði eftir novembervindinum syngja sín neyðarsliga sang uttandura og regndroparnar fossa niður úr takrennuni. Út gjøgnum mítt lítla kjallaravindeyga sá eg greinarnar sveiggja í vindinum, og brúnu vetrarbløðini, sum lendu á vindeygakarminum og ikki vildu sleppa honum aftur. Eg hoyrði bornholmaraurið, sum spakuliga tikkaði í stovuni uppiá og tungu rugganina í veggjunum, sum blivu fluttir av sterka vindinum. Oljufýringin stóð og gramdi seg við síðuna av, og vaskið inni á vesinum gjørdi eisini ljóð um seg til tíðir. Bølamyrkt var inni, men út gjøgnum vindeygað sást væl, tí enn hevði eg ikki keypt gardinur. Eg tók ikki eyguni av tí, og legði merki til hvørja einstaka rørslu, sum eg sá uttanfyri. Tað var tá, eg sá skuggan.

Eg var vísur í, at tað var okkurt, sum flutti seg forbi vindeygað. Okkurt, sum ikki var ein grein ella nakað annað av slagnum. Løtu seinni hoyrði eg tað:

Bank, bank, bank.

Trý tung bank á kjallarahunurðina. Kroppurin frysti. Einaferð afturat:

Bank, bank, bank.

Harðari hesaferð. Eg tók í dýnuendan og hálaði hann upp til nösina. Eg andaði títt.

Bank, bank, bank.

Enn harðari hesaferð. Eg leyp upp úr songini og gekk skelvandi yvir til hunurðina.

„Hv... Hvør er tað?“ stamaði eg.

„Tróndur, góði. Lova mær inn.“ Tað var røddin á mammu míni, sum eg hoyrði. Tað rann kalt niður eftir bakinum á mær. Hetta var ikki mamma.

13 dagar áðrenn hevði eg fingið eini ræðulig boð frá sjúkrahúsinum. Tað var eitt vanligt týskvøld, har eg sat einsamallur heima og hugdi at filmi, ímeðan mamma og babba og lítlasytir vóru farin til klassiska konsert. Mær dámdi ikki klassiskan tónleik, so eg varð verandi heima. Knappliga lýsti telefonin upp og byrjaði at rista, og tað var eitt ókent nummar. Longu tá byrjaði eg at stúra. Drálandi trýsti eg á grønu telefonina, og tað var tá, eg fekk boð um, at øll trý høvdu verið í einum ógvisligum bilóhappi á veg heim frá konsertini, og systir mín var tann einasta, sum andaði enn og lá á sjúkrahúsinum. Læknin bað meg koma skjótast gjørligt. Eftir boðini bíðaði læknin eftir einum svári, men eg fekk ikki orðið upp. Eg sat og lurtaði eftir bornholmaraurinum

tikka. Tá eg kom til sjúkrahúsið, var ekki nógv tíð eftir hjá systur míni. Eg hoyrði hennara síðsta andadrátt. Hon var bara 16 ár.

„Tað... Tað er ikki tú!” bóltaði tað úr mær, men røddin uttanfyri var ikki samd.

„Lova mamma tíni inn, góði. Her er so kalt her úti.”

„Eg kann ikki... Eg vil ikki!” rópti eg. Ein lítil steðgur var, og so byrjaði hon at banka á hurðina við allari sínari megí, og hálaði hart í handtakið.

“Lova mær inn! Eg eri mamma tín!” Røddin broyttist heilt. Hon var hvøss nú. Eg traðkaði spakuliga nøkur fet frá hurðini.

„Nei! Tað er ikki tú!” royndi eg at sannføra meg sjálvan um. Eg helt hendurnar fyri oyruni og gekk aftureftir yvir til songina og setti meg á hana. Læt eyguni aftur, og hoyrði hjartað banka.

Knappliga...

Friður.

Eg læt eyguni upp. Eg hugdi runt í kamarinum og so í vindeygað. Kroppurin frysti. Hon stóð í vindeyganum. Stóð pinnastill, hugdi beint inn, og eg sá andlitið. Tað var mamma, men tó ikki. Andlitið var dekkjað av blóði og sárum, og svartá hárið var dýggjvátt og legði seg út yvir pannuna á ein sovorðnan hátt, at eyguni ikki sóust. Tað var sama andlitið, sum einaferð hugdi at mær, tá eg lá í songini og ikki fekk sovið. Sama andlitið, sum hevði so blíð eygu og smílandi varrar, sum vóru tað síðsta eg sá, áðrenn teir sungu mær eina vøgguvísu, og stilla, bleyta røddin fekk eyguni til ótilvitað at søkka niður í dreymaheimin. Sama andlitið, sum lýsti upp við gleði, tá eg hevði spælt mína fyrstu klaverkonsert, og hon leyp yvir til mín, lyfti meg upp og kysti meg á kjálkan. Tá segði bleyta røddin: „Kom til mín, eingil mín. Kom til mín, eingil mín.” Nú bleiv røddin hvøss. Hon stóð uttanfyri vindeygað og tær tenninar, sum enn vóru eftir í munninum, vóru málaðar við blóði. „Kom til mín, eingil mín. Kom til mín, eingil mín...”

„Nei!” rópti eg, og hugdi niður í gólvið. Køldu gólvflísarnar fluttu seg og blandaðust inn í hvørja aðra. Alt tóktist óveruligt.

Aftur friður.

Eg hugdi út. Eingin. Tá sá eg bráðliga eitt annað andlit. Pápi mín.

Hann hugdi at mær við tí eina eyganum, sum ikki manglaði. Tað mesta av hárinum á skallanum manglaði, og høkan var brotin, so munnurin stóð víðopin og slitnu tenninar sóust. Tað var sama andlitið, sum einaferð hugdi niður og spurdi meg, um eg vildi sita á akslum hansara á Ólavsøku, so eg kundi síggja skrudgonguna. Sama andlitið, sum lýsti upp við gleði, tá eg fangaði ein stóran fisk, tá vit vóru úti við bátinum. Og sama andlitið, sum læt sum um tað ikki sá meg, tá vit spældu

krógva og blunda, og eg goymdi meg í skápinum. Tá spurdi hann: „Halló? Er nakar har inni? Kann eg koma inn?”

„Lova mær inn!” Røddin varð hvöss. Hann bankaði skallan á vindeygað og klóraði eftir vegginum. Blóðið blettaði vindeygakarmin, og rópið skar seg inn í mítt oyra.

„Ikki nú... Ikki nú!” bønadi eg, og lat eyguni aftur.

Friður.

Men næstan beint aftaná eg lat eyguni upp, stóð hon har. Systirin. Ella tað, sum var systurin, áðrenn nösín varð skrødd av, og áðrenn blóð rann sum tár úr eygunum. Hon hevði ein tungan andadrátt, sum hoyrdist ígjøgnum rútin. Akkurát sum tann, hon hevði á sjúkrahúsinum, og eygu hennara hugdu at mær, sum tey hugdu tann dagin á sjúkrahúsinum; tá eyguni fyrireikaðu seg upp á at síggja deyðan, og eg fekk einki gjørt.

Eg hugsaði um, hvussu argur eg bleiv, tá systirin gjørdi so lítið sum at stjala mínar leikur, ella taka mat frá mínum tallerki. Eg bleiv súrur í fleiri dagar, og vit skeldaðust ofta. Eg visti, at tað er sovorðið, sum systkin gera, men eg var harmur um, at eg ongantið náddi at siga orsaka. Eg kom eisini í tankar um allar tær stuttligu løturnar, vit høvdu havt saman, og eisini tær flóvisligu. Sum tá eg opnaði hurðina til kamarið hjá henni einuferð og sá hana mussa ein drong frá skúlanum. Hon var so flóv aftaná, og vildi hava meg at gloyma alt um tað.

„Hevur tú gloymt meg?” Røddin uttanfyri vindeygað var hás. Sum um hon næstan ikki fekk andað. Hon byrjaði at gráta. „Lova mær inn,” bønadi hon, „Her er so kalt. So ísakalt.”

„Nei!” rópti eg, og legði meg niður á songina og helt hendurnar fyri eyguni.

Friður.

Men so hoyrði eg kjallarahurðina bresta upp. Tung, vát fótafet komu trampandi ímóti mær. Skirvisligu og slitnu beinini hjá mammu, babba, og systir nærkaðust songini, og eg reisti meg upp.

„Hevur tú gloymt okkum, Tróndur?” róptu tey í kór, „Hvussu kundi tú lata okkum doyggja? Hví sleppur tú at liva, men ikki vit? Hvussu kanst tú vera so harðhjartaður?” Teirra røddir gjørdust harðari og harðari. Doyvandi. Eg læt eyguni aftur og helt fyri oyrini. Eg fekk høvuðpínu, og pínan bara vaks. Hjartað bankaði, ein klumpur var í hálsinum, eg hevði ilt við at anda, og eg føldi, at eg var um at bresta.

„TAD ER IKKI MÍN SKYLD!” skrálaði eg so hart, sum eg kláraði, og opnaði eyguni aftur. Tárini í eygunum gjørdur sjónina káma, men eg varnaðist, at tey vóru burtur.

Friður. Óavbrotin friður. Endiliga.

Men hetta var bara ein novembarnátt av nógvum.